

Augsburg, 12. Mai 1570

An Johannes Crato von Kraffttheim

UB Breslau, Ms. 9820 (Rehdigeriana 246), Nr. 344 (fol. 455r-v).

Clariss[imo] viro, ingenio, virtute, doctrinaq[ue] nobili, Ioanni Cratoni à Crafftheim C[aesareae] Maiestatis consiliario et medico intimo. Domino et patrono suo colendo.

S. Norimbergam (si per valetudinem, seruitutem et loculos liceret) irem equidem ad Cal[endas] Iunias: non propter laureolam (quae mihi in hac vrbe non est necessaria) sed E. T. et alios amicos atque patronos salutandi causa, et propter illius vrbis genium, cum meo congruentem. Νῦν δ' ὡς δυνάμεθα. Gratiam de impetrato priuilegio habeo maximam: de oblata laureola maiorem etiam. Episcopius quam primum soluet pro illo: qui 12 Cal[endas] Maij ad hunc modum ad me scripsit. De priuilegio Caesareo commodū admonuisti. Peruelim, quandoquidem sumptus sunt faciendi (quos haud grauatè quidem hac in re facio) vt generale priuilegium vtriusque officinae, Episcopiana et Heruagiana, excusorum excludendorumq[ue] librorum, possim impetrare: cuiusmodi à Carolo V. Imp[eratore] habuimus. Id si minus fieri poterit: saltem ad hunc nostrum Demosthenem, et reliquas tuas lucubrationes, quas vsque huc publicauimus, publicabimusq[ue] in posterum, annitere, vt priuilegium hoc accomodetur. Itis addantur Biblia veteris translationis, eorundemq[ue] maiores (vt vocant) concordantiae. Hactenus ille, homo sanè industrius, diligens, et (vt noua in re nouo vtar verbo) Oporino meo οὐκ ὀλιγοτυπώτερος, et aliqua pecuniola τὴν ἀχρηματίαν μου subleuare solitus hactenus.¹ Tua Excellentia facilè videbit, quid debeat aut possit fieri. Cupio illi gratificari. Sed si neglecta est occasio: illius non mea culpa est factum, qui nihil amplius initio petuerit. Praeter gnomologiam Demosthenicam editus est etiam Isocrates cum commentariolis meis: sed longè secus quam vellem. Testor Deum et conscientiam meam, me disertè typographis mandasse, vt praefationem ad C[aesaream] Maiestatem ipsi auctori praeponerent sine vlla mutatione: commentariolis verò eam, quam scripsi ad Scholarchas nostras. Sed quid illi? Caesaream prorsus omiserunt (siue obliuione mandati mei, siue dolo malo: ipsi norunt scilicet) et eam quae ad commentariolos pertinet, operis totius initio absurdissimè addiderunt. Quae res quantum et inconstantiae et auariciae crimen, ad posteros etiam, nomini meo inusturae sint, equidem iam animo praeuideo. Sed dabo tamen operam, μὴ ἐρήμην καταδικασθῶ. Eas igitur lucubrationes, si propter cessationem bibliopegi mei, hoc tempore occupatissimi, Norimbergam mittere non potuero, Spiram vt per legatos Augustanos perferantur, operam dabo: et si qua alia in re E. T.^{ae} gratum animum pro tenuitate mea declarare potuero, summo studio faciam. Vale. Augustae. 12 Maij 1570.

Hiero[nymus] Wolfius.

¹Am Rand von der Hand Wolfs: ... Episcopius meos Ciceronianos commentariolos, specimen Demosthenicum, gnomologiam Demosthenicam. sub praelo habet Demosthenem etc. ... quid in publicum sim editurus, ...out: qui vtinam ... εἰς τὸ πολίτευμα τοῦ οὐρανοῦ clemen... transferat. Nam mihi poena est, ei lucrum.